

Cele programu:

1. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.
2. Cele szczegółowe programu:
 - przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
 - przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
 - umożliwienie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
 - poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji.

Miejsce składania wniosków:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 46, 89-100 Nakło nad Notecią

Termin składania wniosków:

Moduł I – od 3 kwietnia 2018r. do 30 sierpnia 2018r.

Moduł II:

od 05.03.2018r. do 30.03.2018r. (semestr letni roku akademickiego/szkolnego 2017/2018)

od 01.09.2018r. do 10.10.2018r. (semestr zimowy roku akademickiego/szkolnego 2018/2019)

Wnioski do pobrania w siedzibie Centrum lub na stronie www.pcpr-naklo.pl.

Za datę złożenia wniosku uważa się datę jego wpłynięcia do Realizatora, a w przypadku wniosków składanych drogą pocztową, datę stempla pocztowego.

Wnioski w ramach modułu I podlegają ocenie merytorycznej, która przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, mających największe szanse na realizację celów programu, dlatego prosimy zwracać szczególną uwagę na uzasadnienie wniosku wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu.

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu

Warunki uczestnictwa:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja narządu ruchu.

Forma i zakres: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.

Pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Maksymalna kwota dofinansowania: 8.000,00 zł.

Udział własny wnioskodawcy: 15% ceny brutto zakupu/usługi.

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B

Warunki uczestnictwa:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej,
- dysfunkcja narządu ruchu.

Forma i zakres: dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania prawa jazdy kategorii B, w szczególności: kursu i egzaminów na prawo jazdy kategorii B oraz w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania: zakwaterowania, wyżywienia w okresie trwania kursu, dojazdu (przyjazd na kurs i powrót z kursu).

Refundacja może dotyczyć kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożenia wniosku.

Pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Maksymalna kwota dofinansowania: 2.200 zł, w tym:

- dla kosztów kursu i egzaminów: 1.600 zł,
- dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu): 600 zł

Udział własny wnioskodawcy: 25% ceny brutto zakupu/usługi.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania

Warunki uczestnictwa:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku.

Forma i zakres: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Maksymalna kwota dofinansowania:

- dla osoby niewidomej – 20.000 zł, z czego na urządzenia brajlowskie 12.000 zł,
- dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 8.000 zł,
- dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 5.000 zł.

Udział własny wnioskodawcy: 10% ceny brutto zakupu/usługi.

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania

Warunki uczestnictwa:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku.

Forma i zakres: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Maksymalna kwota dofinansowania:

- dla osoby głuchoniewidomej: 4.000 zł,
- dla pozostałych adresatów obszaru: 2.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia.

Udział własny wnioskodawcy: niewymagany.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym

Warunki uczestnictwa:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności.

Forma i zakres: dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Refundacja może dotyczyć kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożenia wniosku.

Maksymalna kwota dofinansowania: 3.000 zł.

Udział własny wnioskodawcy: niewymagany.

Pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji (dotyczącej przedmiotu dofinansowanego uprzednio ze środków PFRON).

Beneficjentów programu, którzy uzyskali pomoc w pokryciu kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym w 2012r. oraz wcześniejszych programów przewidujących analogiczne wsparcie, nie obowiązuje karencja w uzyskaniu kolejnych środków PFRON na ten sam cel, niezależnie od okresu karencji przewidzianego wówczas w ramach programu.

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości

Warunki uczestnictwa:

- stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego,
- potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.

Forma i zakres: dofinansowanie zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne oraz refundacja kosztów dojazdu adresata programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z adresatem programu.

Pomoc może być udzielana co 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Maksymalna kwota dofinansowania dla protezy na III poziomie jakości, przy amputacji:

- w zakresie ręki: 9.000 zł,
- przedramienia: 20.000 zł,
- ramienia i wyluszczeniu w stawie barkowym: 26.000 zł,
- na poziomie podudzia: 14.000 zł,
- na wysokości uda: (także przez staw kolanowy): 20.000 zł,
- uda i wyluszczeniu w stawie biodrowym: 25.000 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON.

Dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł.

Udział własny wnioskodawcy: 10% ceny brutto zakupu/usługi.

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedłożenia wraz z wnioskiem dwóch ofert niezależnych od siebie zakładów ortopedycznych (proteżowni) oraz do poddania się badaniom eksperta PFRON, który te oferty będzie analizował.

Prosimy, aby oferenci/ wykonawcy – wystawcy dokumentów korzystali z zamieszczonych na stronie www.pcpr-naklo.pl lub www.pfron.org.pl formularzy/plików, wypełniając je w formie elektronicznej. Po wydrukowaniu, dokument należy opatrzyć datą, pieczęcią i podpisem wystawcy.

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości)

Warunki uczestnictwa:

- stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego,
- potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.

Forma i zakres:

- dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- refundacja kosztów dojazdu adresata programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z adresatem programu.

Refundacja może dotyczyć kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożenia wniosku.

Maksymalne dofinansowanie:

- a) w zakresie ręki: 2.700 zł,
- b) przedramienia: 6.000 zł,
- c) ramienia i wyluszczeniu w stawie barkowym: 7.800 zł,
- d) na poziomie podudzia: 4.200 zł,
- e) na wysokości uda: 6.000 zł,
- f) uda i wyluszczeniu w stawie biodrowym: 7.500 zł,

Dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł.

Udział własny wnioskodawcy: 10% ceny brutto zakupu/usługi.

Pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji (dotyczącej przedmiotu dofinansowanego uprzednio ze środków PFRON).

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedłożenia wraz z wnioskiem dwóch ofert niezależnych od siebie zakładów ortopedycznych (proteżowni) oraz do poddania się badaniom eksperta PFRON, który te oferty będzie analizował.

Prosimy, aby oferenci/ wykonawcy – wystawcy dokumentów korzystali z zamieszczonych na stronie www.pcpr-naklo.pl lub www.pfron.org.pl formularzy/plików, wypełniając je w formie elektronicznej. Po wydrukowaniu, dokument należy opatrzyć datą, pieczęcią i podpisem wystawcy.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

Warunki uczestnictwa:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- aktywność zawodowa,
- pełnienie roli opiekuna prawnego dziecka.

Forma i zakres: dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem).

Refundacja może dotyczyć kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożenia wniosku.

Maksymalna kwota dofinansowania: 200 zł miesięcznie - tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.

Udział własny wnioskodawcy: 15% ceny brutto zakupu/usługi.

Środki finansowe, stanowiące udział własny wnioskodawcy mogą pochodzić z różnych źródeł, jednak nie mogą pochodzić ze środków PFRON.

Preferencje PFRON przysługujące wnioskodawcom w trakcie rozpatrywania wniosków w ramach modułu I:

1. w 2018 r. preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które:
 - a) są zatrudnione - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 40%;
 - b) w 2017 lub w 2018 roku zostały poszkodowane w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych - suma punktów preferencyjnych nie może stanowić mniej niż 10%, maksymalnej liczby punktów możliwych do udzielenia w ramach oceny merytorycznej wniosku; pozostałe kryteria oceny merytorycznej wniosków określa realizator programu,
2. w sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez PFRON nie umożliwi udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:
 - a) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w lit. a nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania;
 - b) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

Wnioskodawca ubiegający się o refundację kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania, ale w okresie wskazanym w rozdziale VII ust. 3 programu, warunki uczestnictwa w programie musi spełniać także w przypadku:

- a) modułu I Obszar A-C (w zadaniach, które przewidują możliwość refundacji, zgodnie z rozdziałem VII ust. 1 programu) - w terminie poniesienia kosztu objętego refundacją,
- b) Obszaru D - w okresie objętym refundacją kosztów.

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Warunki uczestnictwa:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi

Kwota dofinansowania poniesionych kosztów nauki, dotyczących semestru/półrocza objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:

- dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – do 1.000 zł,
- dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego - do 4.000 zł,
- opłaty za naukę (czesne) - równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

W przypadku, gdy Wnioskodawca pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne) może być zwiększona o równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 1.500 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia może być zwiększony, nie więcej niż o:

- 500 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania;
- 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny;
- 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki lub studiuje w przyspieszonym trybie;
- 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2017 lub 2018 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych.

Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia nie przysługuje, gdy wnioskodawca w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnę w trakcie pobierania nauki, ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półrocze) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków PFRON w ramach programu.

Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:

1. do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku;
 2. do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym;
 3. do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach, (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym;
- przy czym studenci studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania.

Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po przekazaniu realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.

Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem, z przyczyn innych niż niezależnych od niego (np. stan zdrowia) - nie uczęszczał na zajęcia objęte planem/programem studiów/nauki, a w przypadku przewodu doktorskiego – nie realizował przewodu doktorskiego zgodnie z przyjętym harmonogramem, zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu.

Udział własny w zakresie kosztów czesnego w module II wynosi:

1. 15% wartości czesnego – w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
2. 65% wartości czesnego – w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) – warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym (drugiego i kolejnych kierunków),

z zastrzeżeniem, iż z obowiązku wniesienia ww. udziału własnego w module II zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy mogą pochodzić z różnych źródeł, jednak nie mogą pochodzić ze środków PFRON.

Każdy Wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków PFRON łącznie maksymalnie w ramach 20 semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym – warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów PFRON:

- „STUDENT – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
- „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”.

Wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków PFRON w ramach większej liczby semestrów/półroczy, niż wskazana powyżej, mogą uzyskać pomoc w ramach programu - do czasu ukończenia rozpoczętych form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów i zostały rozpoczęte, gdy limit, o którym mowa nie został przekroczony.

Limit nie dotyczy osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów nauki w ramach studiów III stopnia, a także osób zamierzających otworzyć przewód doktorski poza studiami doktoranckimi.

ZAKRES POJĘĆ:

1. **aktywność zawodowa** – należy przez to rozumieć:

- zatrudnienie lub
- rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
- rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu;

okresy aktywności zawodowej w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres aktywności;

2. **dodatek na pokrycie kosztów kształcenia** – nie wymagająca rozliczania kwota przeznaczona na wydatki wnioskodawcy związane z pobieraniem nauki;

3. **dysfunkcja narządu ruchu (w przypadku obszaru A)** – dysfunkcja stanowiąca podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;

4. **dysfunkcja narządu wzroku (w przypadku Obszaru B)** – dysfunkcja wzroku stanowiąca powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
- b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia – gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 i/lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni,

przy czym osoby niepełnosprawne posiadające dysfunkcje narządu wzroku wymienione w lit. a i lit. b, są traktowane jak osoby niewidome;

5. **dysfunkcja obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B)** – stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim: wrodzony brak lub amputacja obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcja charakteryzująca się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego wykluczającym, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);

6. **ekspert PFRON (w przypadku Obszaru C Zadanie nr 3 i nr 4)** – specjalista wojewódzki z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo inny specjalista w tych

dziedzinach, wskazany przez jednego z wymienionych specjalistów, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; wyboru ekspertów PFRON dokonuje PFRON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
 - b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie, oraz o ile dotyczy;
 - c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;
7. **gospodarstwo domowe wnioskodawcy** – w zależności od stanu faktycznego:
- a) **wspólne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny, lub
 - b) **samodzielne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca mieszka oraz utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów lub przy wsparciu właściwych instytucji, ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu, przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów ani nie korzysta ze wsparcia właściwych instytucji, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/ opiekunów;
8. **informacja o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczu objętego dofinansowaniem** – każda udokumentowana informacja potwierdzająca, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenie zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny itp.); źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS, zaświadczenie uczelni, itp.);
9. **Karta Dużej Rodziny** – dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz. 785) lub inny dokument, na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;
10. **kolegium** – kolegium działające zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59, z późn. zm.);
11. **koszty kursu i egzaminów (w przypadku Obszaru A Zadanie nr 2)** – koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
12. **koszty utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (Obszar C Zadanie nr 4)** – koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej protezy/kończyny górnej i/lub dolnej, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;
13. **miejsce zamieszkania** – zgodnie z normą kodeksu cywilnego (art. 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania;
14. **nauka w szkole wyższej** – nauka w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie (trzeciego stopnia) prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);
15. **opłata za naukę (czesne)** – opłata pobierana za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (przykładowo: opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za zajęcia nieobjęte planem studiów, za inne niż filologia studia realizowane w języku obcym) ani innych opłat przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (przykładowo za wydanie: legitymacji studenckiej i jej duplikatu,

dypłomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, itp.), które to koszty mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;

16. **oprzyrządowanie samochodu** - dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urzędnika (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwi użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd/podjazd/rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego, itp.;
17. **osoba głuchoniewidoma** – osoba niepełnosprawna, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;
18. **osoba poszkodowana w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych**
 - a) osoba zamieszkująca na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1067), wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie art. 40 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.), a także
 - b) osoba, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane/ potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);
19. **osoba zależna (w przypadku Obszaru D)** – dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (dziennego opiekuna, niani lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole);
20. **posiadacz samochodu** (w rozumieniu programu) – jego właściciel lub współwłaściciel; w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca; w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/ urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy, itd.);
21. **poziom jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:
 - a) poziom I – prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej, ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
 - b) poziom II – proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
 - c) poziom III – proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
 - d) poziom IV – proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;
22. **poziom jakości protez kończyny dolnej** – należy przez to rozumieć:

- a) poziom I – proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
 - b) poziom II – poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,
 - c) poziom III – poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową;
 - d) poziom IV – grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;
23. **półrocze/ semestr** – okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki, obejmujący zajęcia dydaktyczne i sesję egzaminacyjną;
24. **proteza kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** – proteza/y kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;
25. **przeciętny miesięczny dochód wnioskodawcy** – dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1952), obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej - dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2016 r. (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 22 września 2017 r. - M.P.2017 poz. 884), według wzoru: $[(2.577 \text{ zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/$ liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy;
26. **przerwa w nauce (w przypadku modułu II)** – przerwa w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;
27. **spowolnienie toku studiów** – indywidualna organizacja studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający wydłużenie okresu trwania studiów (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego). Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 roku w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania studiów określają regulaminy studiów. O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;
28. **sprzęt elektroniczny lub jego element lub oprogramowanie** – komputer (stacjonarny lub mobilny) oraz/lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta;
29. **studia w przyspieszonym trybie** – indywidualna organizacja studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 roku w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, warunki odbywania ww. studiów określają regulaminy studiów;
30. **szkoła policealna** – publiczna lub niepubliczna szkoła policealna, działająca zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59, z późn. zm.);
31. **szkoła wyższa** – publiczna lub niepubliczna szkoła wyższa, utworzona zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1842, z późn. zm.) lub uczelnia zagraniczna, a także szkoła wyższa i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;

- 32. urządzenia brajlowskie** – elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
- 33. wymagalne zobowiązania** – należy przez to rozumieć:
- a)** w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
- b)** w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a. – zobowiązania:
- wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna - w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji - w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
 - wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności,
- 34. zatrudnienie** – należy przez to rozumieć:
- stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
 - stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
 - działalność rolnicza w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r., poz. 2336),
 - działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2168),
 - zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
 - staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065, z późn. zm.),
- okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia;
- 35. zdarzenia losowe** – potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.

Więcej informacji można uzyskać na stronie internetowej www.pfron.org.pl.